

Rețelele sociale ca surse deschise O analiză a „camerelor de ecou”

*Social Networks as Open Sources
An Analysis of "Echo Chambers"*

Lector Dr. Raluca LUȚAI*

*Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
e-mail: raluca.lutai@ubbcluj.ro

Abstract

Acest articol examinează rolul informațiilor din surse deschise (OSINT) și, mai specific, al informațiilor din rețelele sociale (SOCMINT) în înțelegerea dinamicii sociale emergente, concentrându-se pe narațiunile extremiste care circulă pe platforma de socializare Gab. Concluziile demonstrează modul în care platformele de socializare, fie ele mainstream sau obscure, constituie surse deschise valoroase pentru identificarea indicatorilor timpurii ai tensiunilor sociale, polarizării discursive și potențialei mobilizări offline. Evidențind modul în care camerele de ecou modelează percepțiile utilizatorilor și consolidează viziunile extremiste asupra lumii, articolul subliniază valoarea strategică a OSINT/SOCMINT pentru factorii de decizie și instituțiile de securitate. În cele din urmă, studiul arată că monitorizarea sistematică a ecosistemelor online este esențială pentru anticiparea riscurilor emergente și sprijinirea răspunsurilor preventive în cadrul mai larg al securității naționale.

This article examines the role of open-source intelligence (OSINT) and, more specifically, social media intelligence (SOCMINT) in understanding emerging social dynamics, focusing on the extremist narratives circulating on the Gab social media platform. The findings demonstrate how social media platforms, whether mainstream or obscure, constitute valuable open sources for identifying early indicators of societal tensions, discursive polarization, and potential offline mobilization. By highlighting how echo chambers shape user perceptions and reinforce extremist worldviews, the article underscores the strategic value of OSINT/SOCMINT for policymakers and security institutions. Ultimately, the study shows that systematic monitoring of online ecosystems is essential for anticipating emerging risks and supporting preventive responses within the broader national security framework.

Cuvinte-cheie:

surse deschise; informații din rețelele sociale; Gab; rețele sociale.

Keywords:

Open Sources; Social Media Intelligence; Gab; Social Networks.

Info articol

Primit: 16 noiembrie 2025; Evaluat: 11 decembrie 2025; Acceptat: 12 ianuarie 2026; Disponibil online: 8 aprilie 2026

Citare: Luțai, R. 2026. „Rețelele sociale ca surse deschise. O analiză a «camerelor de ecou»”

Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 15(1): 27-40. <https://doi.org/10.53477/2065-8281-26-03>

© Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”

Articol cu acces deschis distribuit în conformitate cu termenii și condițiile licenței Creative Commons Attribution (CC BY-NC-SA)

Dinamica surselor deschise și apariția informațiilor din rețelele sociale

Sursele deschise reprezintă toate informațiile disponibile public, colectate în mod legal, fără a necesita acces privilegiat sau mijloace clandestine (Hassan și Hijazi 2018, 4). Acestea includ conținutul mass-mediei tradiționale, documente guvernamentale, baze de date accesibile publicului, publicații academice și informații generate în mediul digital, în special pe rețelele sociale. Atunci când datele și informațiile din surse deschise sunt folosite pentru a crea produse care sprijină procesul decizional procesul se numește Open Source Intelligence (informații din surse deschise). Datele din surse deschise utilizate în procesul de informații pot proveni din emisiuni radio/TV, imagini satelitare, scrisori de orice fel (Hassan și Hijazi 2018, 4). Aceste date reprezintă materiale care, luate separat, nu sunt importante în procesul de analiză a informațiilor, fiind valoroase numai atunci când sunt prelucrate împreună cu alte date (Williams și Blum 2018, 10). Primele medii din care au fost colectate aceste surse deschise au fost cărțile, ziarele și apoi emisiunile radio și TV. Importanța surselor deschise a fost regândită odată cu apariția și dezvoltarea rețelelor sociale, care sunt, acum, una dintre cele mai dinamice și valoroase surse deschise, datorită abundenței de informații pe care le furnizează și datorită faptului că reflectă în timp real percepțiile, reacțiile, tensiunile și procesele de formare a opiniei publice. Apariția rețelelor sociale a dus la necesitatea dezvoltării unui nou subdomeniu al OSINT, deoarece acestea reprezintă un spațiu în care sunt create date de interes pentru analiști: Social Media Intelligence. Prescurtat SOCMINT, acesta constă în metode, instrumente și tehnologii care fac posibilă culegerea și examinarea datelor exclusiv de pe platformele de social media. Este important de menționat că Open Source Intelligence (OSINT) este cadrul general pentru colectarea, prelucrarea și analizarea informațiilor din surse publice, în timp ce Social Media Intelligence (SOCMINT) este un subdomeniu specializat al OSINT, dedicat exclusiv datelor generate în social media online. În timp ce OSINT integrează o gamă largă de surse, de la mass-media tradițională, publicații oficiale și baze de date publice până la imagini satelitare, SOCMINT se concentrează strict pe dinamica, interacțiunile și conținutul generat de utilizatori pe platformele de social media, oferind un tip de informații care nu pot fi obținute prin alte mijloace.

Pentru ca informațiile provenite de pe internet, inclusiv seturile de date din rețelele sociale, să fie utilizate în mod eficient, acestea trebuie furnizate rapid, în siguranță și într-un mod care să aibă sens pentru factorii de decizie strategici și operaționali. În funcție de obiectiv, utilizarea SOCMINT poate varia de la simpla utilizare operațională a unui singur ecran până la analize strategice aprofundate (Omand, Bartlett și Miller 2012, 805).

Pentru guverne, agenții de securitate și organizații internaționale, sursele deschise sunt un instrument esențial de înțelegere și monitorizare a mediului social. În ansamblu, deși Social Media Intelligence oferă avantaje semnificative, cum ar fi accesul rapid la volume mari de date, capacitatea de a monitoriza evenimente în

timp real și înțelegerea structurii și dinamicii grupurilor, are și limitări legate de acuratețea informațiilor, volatilitatea conținutului și dificultatea filtrării datelor relevante. Dincolo de aceste limitări, rețelele sociale rămân esențiale, deoarece permit identificarea timpurie a evoluțiilor sociale, a schimbărilor în comportamentul colectiv și a discursurilor emergente, care pot influența stabilitatea politică, securitatea națională sau coeziunea socială. Rețelele sociale, prin volumul și rata ridicată a conținutului generat de utilizatori, oferă acces la un ansamblu de informații dificil de obținut prin metode tradiționale, deoarece surprind atât reacțiile spontane ale indivizilor, cât și modul în care grupurile își construiesc identitatea, solidaritatea sau opoziția față de anumite idei.

Utilitatea surselor deschise se extinde în mod semnificativ la domeniul producției de informații strategice¹. Prin integrarea și analizarea datelor obținute din aceste medii, instituțiile pot identifica modele, tendințe și fenomene emergente care influențează mediul de securitate. Informațiile obținute din surse deschise nu sunt doar descriptive, ci și anticipative: ele permit evaluarea potențialelor riscuri, înțelegerea proceselor de radicalizare, observarea diseminării dezinformării și a narațiunilor ostile, precum și estimarea modului în care anumite tensiuni se pot traduce în acțiuni concrete. Această capacitate anticipativă este una dintre funcțiile fundamentale ale OSINT/SOCMINT, facilitând dezvoltarea de politici preventive și consolidând reziliența instituțională.

În acest sens, rețelele sociale ocupă un loc central în analiză, deoarece sunt spațiul în care dinamica socială se manifestă cel mai rapid și cel mai vizibil. Platformele mainstream, precum Facebook, Twitter/X sau Instagram, reflectă tendințele răspândite și reacțiile imediate ale populației, în timp ce rețelele mai puțin reglementate sau obscure, precum Gab sau Telegram, oferă acces la discursuri marginale, radicale sau emergente, care preced adesea manifestările din spațiul public tradițional. Un aspect esențial pentru înțelegerea acestor platforme este fenomenul *camerelor de ecou* (Flaxman, Goel și Rao 2016, 298–320), în care utilizatorii sunt expuși în mod predominant la idei, opinii și narațiuni care le confirmă propriile convingeri. Teoretic, camerele de ecou funcționează prin filtrarea informațiilor și structurarea algoritmică a mediilor digitale, astfel încât conținutul concordant să fie amplificat, iar conținutul disonant să fie minimizat sau exclus. Această dinamică favorizează polarizarea, întărirea atitudinilor și consolidarea identităților de grup, deoarece interacțiunile au loc într-un mediu închis, autoreferențial, care întărește constant aceleași perspective (Del Vicario și alții 2016, 554–559). În special camerele de ecou constituie unul dintre fenomenele cele mai relevante pentru analiza SOCMINT, deoarece indică modul în care algoritmi și comportamentele de consum media influențează agregarea și radicalizarea grupurilor online. Pe platformele obscure, unde moderarea este redusă și utilizatorii sunt

---

¹ Informații strategice = o formă de analiză care oferă o evaluare sistematică și anticipativă a evoluțiilor externe relevante pentru stat, folosită de factorii de decizie pentru elaborarea strategiilor naționale.

atrași de afinități ideologice puternice, camerele de ecou devin și mai pronunțate, facilitând apariția și răspândirea discursului extrem într-un ritm accelerat.

Camerele de ecou formate pe diverse rețele sociale permit guvernelor și instituțiilor să observe atât procesul de formare a opiniilor dominante, cât și modul în care se agregă frustrările colective, se propagă mesajele extremiste și se mobilizează grupurile cu potențial de influență sau risc. Tocmai această vizibilitate extinsă transformă rețelele sociale, fie ele bine stabilite sau mai puțin cunoscute, într-un barometru al stării societății, oferind indicii esențiale pentru anticiparea fenomenelor, precum radicalizarea, polarizarea, mobilizarea protestelor sau apariția mișcărilor capabile să afecteze ordinea publică (Patel și alții 2020).

Prin urmare, importanța surselor deschise și în special a rețelelor sociale, indiferent de nivelul lor de notorietate, rezidă nu numai în accesibilitatea lor, ci și în capacitatea lor de a oferi o imagine complexă, în timp real, a schimbărilor sociale. Atunci când sunt utilizate în mod adecvat, acestea devin o resursă strategică indispensabilă pentru înțelegerea evoluțiilor din societatea contemporană, pentru identificarea timpurie a riscurilor emergente și pentru anticiparea fenomenelor colective cu impact major asupra securității și stabilității naționale (Europol 2026). Cu alte cuvinte, integrarea sistematică a surselor deschise în procesele instituționale devine nu doar o opțiune metodologică, ci o necesitate strategică.

Folosind instrumentul netnografiei, acest articol examinează modul în care se formează camerele de ecou pe platforma Gab, analizând două dintre cele mai proeminente orientări ideologice prezente în acest mediu: extrema dreaptă și supremația albă. Abordarea acestor probleme ne permite să înțelegem procesele prin care discursurile radicale sunt generate, amplificate și normalizate într-un spațiu digital slab moderat, în care interacțiunile dintre utilizatori sunt modelate de puternice afinități ideologice. Studiarea acestor fenomene este esențială, deoarece oferă indicii timpurii despre dinamica radicalizării, consolidarea identităților colective ostile și transferul potențial al violenței din spațiul online în cel offline. Analiza camerelor de ecou și a temelor dominante pe Gab contribuie astfel la o înțelegere mai aprofundată a riscurilor emergente și reprezintă un instrument valoros pentru dezvoltarea măsurilor de prevenire și protecție în domeniul securității naționale și sociale.

Metodologie

Gab.com a fost ales ca studiu de caz, deoarece este o rețea socială relativ nouă (lansată în 2016), iar contextul apariției sale, precum și evenimentele generate ulterior prin conținutul distribuit îl fac un mediu relevant pentru analiza fenomenelor extremiste online. Potrivit fondatorului Andrew Torba, intervievat de National Public Radio (NPR), platforma a fost concepută ca răspuns la ceea ce el a numit „cenzura” practică de rețelele mainstream, precum Twitter. Torba a declarat: „Am vrut să construiesc o alternativă la oligarhia marilor companii tehnologice. (...) Am văzut ce se întâmplă în Silicon Valley odată cu creșterea cenzurii în timpul ciclului electoral

2015-2016 și am experimentat-o eu însumi pe Reddit, Twitter și alte platforme. Nu am văzut nicio alternativă clară și viabilă, așa că am decis să construiesc eu însumi una. Misiunea noastră, încă din prima zi, a fost să apărăm libertatea de exprimare și libertatea individuală online pentru toți oamenii” (publi post, 2016).

Un factor decisiv în alegerea acestei platforme pentru analiză a fost atacul din 2018 asupra sinagogii Tree of Life din Pittsburgh, care a devenit un caz frecvent, citat în discuțiile privind legătura dintre radicalizarea online și violența offline. Autorul atacului era foarte activ pe Gab, unde a postat și a repostat conținut explicit antisemit și amenințări îndreptate împotriva comunității evreiești. Cu puțin timp înainte de atac, el a publicat mesajul: „Nu pot sta cu mâinile în sân și să privesc cum poporul meu este sacrificat. La naiba cu opinia publică, mă duc” (postare publică, 2018), iar ulterior a ucis 11 persoane ([Goodwin 2021](#)).

Deși acest caz este adesea discutat în investigațiile jurnalistice, el reflectă și dinamici mai largi, identificate în literatura academică privind radicalizarea online. Cercetările au arătat că platformele de socializare slab moderate sau alternative pot funcționa ca niște camere de ecou, în care narațiunile extremiste sunt normalizate, întărite și din ce în ce mai legitimate ([Conway 2017](#), 71-98; [Neumann 2013](#), 873-893). Astfel de medii facilitează procesele de dezangajare morală și amplificarea nemulțumirilor, care pot contribui la trecerea de la angajamentul ideologic la acțiuni violente ([Borum 2011](#), 7-36).

Studiile empirice demonstrează în continuare o corelație între expunerea la discursuri de ură online și violența din lumea reală, sugerând că platformele digitale joacă un rol semnificativ în modelarea comportamentului offline ([Müller și Schwarz 2020](#)). În acest context, Gab a fost identificat ca un spațiu care permite circulația și consolidarea reciprocă a discursului extremist, din cauza moderării minime a conținutului și poziționării sale explicite ca alternativă de „libertate de exprimare” ([Conway 2017](#)). Atacul de la Tree of Life servește astfel ca un caz ilustrativ al modului în care procesele de radicalizare online pot culmina cu acte de violență extremistă offline. Perioada de colectare a datelor pentru acest studiu a fost martie-mai 2024, un interval de trei luni, ales pentru a surprinde o diversitate de reacții la evenimente locale și internaționale, precum și dinamica ideilor care circulă în comunitate. Platforma a fost monitorizată cel puțin o dată la trei zile, fiind selectate minimum zece postări per sesiune. Conținutul a fost filtrat, în funcție de două teme de interes: naționalismul extremist de dreapta și supremația albă. Au fost analizate blocuri de text, imagini, materiale audiovizuale și simboluri vizibile, în special cele care incitau la ură împotriva grupurilor vulnerabile, cum ar fi persoanele de culoare, evreii, musulmanii sau alte minorități.

Metoda de culegere a datelor a urmat principiile netnografiei, o versiune adaptată a etnografiei tradiționale, aplicată mediilor digitale. Netnografia implică observarea directă, sistematică și participativă a comportamentelor, interacțiunilor și discursurilor din comunitățile online ([Bartl, Kannan și Stockinger 2016](#), 167).

Folosind această metodă, cercetătorul poate documenta nu numai conținutul publicat, ci și modul în care acesta este recepționat, reinterpretat și amplificat de membrii comunității ([Bartl, Kannan și Stockinger 2016](#), 168).

Ingrid Jeacle subliniază, în "Navigating netnography: A guide for the accounting researcher", că există trei tipuri de date, pe care un cercetător le poate obține, în mai multe categorii ([Jeacle 2020](#), 89). Prima categorie este cea a datelor de arhivă, care constă în comunicări și postări, făcute de membrii comunității online, înainte ca cercetătorul să se alăture acesteia, și care sunt accesibile tuturor ([Jeacle 2020](#), 89). Netnografia pasivă este studiul și observarea acestui tip de date ([Costello, McDermott și Wallace 2017](#), 20). A doua categorie constă în date obținute sau create în comun, informații pe care cercetătorul le generează, împreună cu utilizatorii online în timpul interacțiunilor cu grupul, cum ar fi feedbackul la propriile postări, răspunsurile la sondajele online și interviurile cu membrii grupului ([Jeacle 2020](#), 90). Cercetătorul participă la un discurs continuu, în timp real, în acest tip de netnografie activă ([Costello, McDermott și Wallace 2017](#), 21). A treia categorie este reprezentată de datele produse ca rezultat al notițelor de teren, luate de cercetători în timp ce observau comunitatea online ([Jeacle 2020](#), 90). Conform acestei clasificări, tipul de netnografie utilizat în această cercetare este netnografia pasivă, axată, în principal, pe analiza datelor de arhivă. Această abordare implică observarea neintruzivă a conținutului deja existent pe platformă, înainte de începerea investigației, fără interacțiunea directă cu membrii comunității. Nu am participat activ la discuții, nu am intervenit în dinamica grupului și nu am generat date, împreună cu utilizatorii, ci ne-am limitat la monitorizarea periodică a spațiului online și la colectarea postărilor publice relevante. Netnografia pasivă este potrivită pentru studierea comunităților extremiste, deoarece ne permite să surprindem procesele de radicalizare, discursurile dominante și mecanismele de consolidare a identității de grup, fără a influența comportamentul utilizatorilor sau fără a altera natura interacțiunilor dintre aceștia.

Gab.com. O cameră de ecou a urii

Gab.com este un site de socializare similar cu Twitter și Facebook, cu peste 85,8 milioane de vizite lunare ([Semrush.com 2026](#)). A fost creat de Andrew Torba, un om de afaceri și susținător al președintelui Donald Trump, care se descrie ca fiind un „creștin conservator republican”. Ceea ce l-a motivat să lanseze Gab a fost dorința de a crea un spațiu pentru conservatori, care fuseseră marginalizați în mod nedrept pe Facebook și pe alte site-uri de socializare.

Conform informațiilor furnizate în secțiunea „Ghiduri de ajutor Gab – Ce este Gab.com?”, Gab este o rețea socială care promovează „libertatea de exprimare, libertatea individuală și libera circulație a informațiilor online”. ([Gab.com 2026](#)) Gab a devenit rapid o platformă, înconjurată de controverse ([Zannettou și alții 2020](#), 1008-1009). Încă de la început, a promovat ideea unei libertăți de exprimare aproape nelimitate, care a atras atât susținătorii unui internet necenzurat, cât și grupuri mult mai radicale. Din cauza regulilor sale foarte permissive în ceea ce privește conținutul, rețeaua a

devenit un refugiu pentru indivizi și comunități de extremă dreapta, teoreticieni ai conspirației și activiști antiestablishment, care fuseseră sancționați sau excluși de pe platformele tradiționale. Astfel, imaginea publică a platformei s-a conturat la granița dintre un spațiu de libertate totală și un loc în care lipsa moderării a permis proliferarea ideilor controversate și periculoase.

Această concentrare de voci radicale a generat critici serioase. Observatorii au remarcat că discursurile instigatoare la ură, teoriile conspiraționiste și materialele extremiste circulă frecvent pe Gab, fără o intervenție consecventă din partea moderatorilor. De-a lungul timpului, acest climat a determinat mai multe companii de găzduire, procesatori de plăți și furnizori de servicii să se distanțeze de platformă, ceea ce a dus la perioade în care Gab a fost blocat sau forțat să-și reconstruiască infrastructura aproape de la zero.

Publicul care utilizează Gab a luat treptat o formă distinctă. Deși, inițial, a atras persoane curioase să încerce o alternativă la rețelele tradiționale, platforma a devenit treptat un loc de întâlnire pentru cei ce se simțeau cenzurați sau marginalizați în spațiul online mainstream. Mulți dintre utilizatori sunt persoane interesate de discuții politice intense, fără limite stricte de moderare.

Pe măsură ce reputația platformei a devenit asociată cu ideea de „libertate totală de exprimare”, Gab a atras diverse grupuri, de la activiști antiestablishment și susținători ai ideilor politice neconvenționale până la comunități care fuseseră excluse din alte rețele, din cauza comportamentului sau discursului lor. Acest lucru a dus la formarea unei comunități eterogene, unite, în principal, de dorința de a avea un spațiu în care să poată posta, fără teamă de sancțiuni din partea moderatorilor. Fără îndoială, Gab este o expresie a unei „camere de ecou”, în care opiniile radicale se amplifică reciproc, iar utilizatorii sunt expuși aproape exclusiv la perspective ideologice similare.

Pe lângă numeroasele postări care promovează ura și conținutul rasist, abordarea laxă a Gab față de conținut a permis apariția unui val de teorii conspiraționiste, dezinformare și comentarii antisemite pe platformă. Multe dintre acestea nu ar fi permise pe rețelele sociale cunoscute în prezent (de exemplu, Facebook, Instagram), deși acestea au propriile probleme în moderarea extremismului. Promovarea „libertății de exprimare” într-un mod extremist și definirea largă a conceptului de libertate de exprimare, pe care utilizatorii îl invocă ori de câte ori doresc să-și justifice acțiunile răuvoitoare, creează un mediu propice apariției discursurilor extremiste și de ură. Mediul toxic, creat în cadrul Gab.com, ar trebui să prezinte interes pentru studierea rolului rețelelor sociale în analizele de informații open source.

Naționalismul, extrema dreaptă și supremația albă

Naționalismul și extrema dreaptă

Pe Gab, ideile naționaliste și de extremă dreapta sunt exprimate într-o manieră vizibilă și adesea directă, modelând identitatea platformei de-a lungul timpului. În

absența unor reguli stricte de moderare, mesajele care glorifică identitatea națională, tradițiile și simbolurile culturale sunt exprimate fără restricții. Acestea sunt adesea însoțite de retorică antiglobalistă, care consideră instituțiile internaționale și elitele globale ca amenințări la adresa suveranității sau a valorilor „autentice”.

Odată cu migrația în masă a utilizatorilor excluși de pe platformele mari, Gab a devenit treptat un refugiu pentru vocile radicale. În acest mediu, ideile de extremă dreapta au devenit din ce în ce mai proeminente: retorica xenofobă, mesajele antiimigrație, teoriile conspiraționiste cu tentă politică și postările care idealizează trecutul și care descriu prezentul ca pe un declin inevitabil. Simbolurile, sloganurile și temele specifice acestor mișcări circulă liber, fiind, uneori, chiar celebrate de anumite comunități interne.

Lipsa unei moderări ferme a creat un spațiu în care linia dintre conservatorismul radical și radicalism este estompată. Într-un climat atât de permissiv, ideile pot evolua rapid de la simple opinii politice la discursuri identitare rigide, iar grupurile de la marginea spectrului politic au găsit, aici, un teren fertil pentru a se exprima și pentru a atrage adepți.

Postările identificate ca făcând parte din tema naționalismului extremist de dreapta abordau orice informație care ar putea pune în pericol identitatea națională: utilizatorii ale căror postări au fost colectate se identifică, în general, ca fiind creștini americani. Astfel, orice element străin (religie, naționalitate, etnie diferită) reprezintă o amenințare pe care, din loialitate și devotament față de națiunea lor, utilizatorii simt nevoia să o semnaleze comunității și, uneori, să găsească soluții, de cele mai multe ori, disproportionale.

Printre entitățile vizate frecvent de discursul ostil se numără Ucraina, China, Israel, musulmanii și imigranții. În ceea ce privește Ucraina, mulți utilizatori consideră că Statele Unite ale Americii acordă ajutor financiar și militar nejustificat, ignorând problemele interne, cum ar fi cele din sistemul de sănătate. O imagine frecventă îl înfățișează pe fostul președinte Joe Biden alături de Alexandria Ocasio-Cortez, însoțită de întrebarea retorică: „De ce nu există bani pentru sănătate și securitate socială, dar există bani pentru Ucraina, imigranții ilegali și universitățile finanțate de stat?” (postare publică, aprilie 2024). Ucrainenii sunt, uneori, descriși ca un popor care caută să profite financiar de pe urma Statelor Unite ale Americii, idee ilustrată de imagini care îl înfățișează pe președintele Volodimir Zelenski ca „Regina bunăstării” într-o manieră satirică. Unele postări susțin că sprijinul SUA pentru Ucraina este rezultatul influenței evreiești asupra politicii americane, o temă recurentă în narațiunile antisemite de pe platformă.

O altă direcție importantă a acestor narațiuni o reprezintă teoriile referitoare la influența Israelului asupra politicii americane. O postare distribuită de @etrimmer îl prezintă pe directorul Biroului pentru Alcool, Tutun, Arme de Foc și Explozibili, Steven M. Dettelbach, acuzat că dorește să „confiște armele americanilor”, susținând

că intențiile sale sunt motivate de identitatea sa evreiască. Comentariile asociate întăresc aceeași temă conspiraționistă, sugerând că SUA sunt „ocupate” sau manipulate de organizații precum Liga Antidefăimare. Discursul antisemit ocupă un loc central în multe postări. Evreii sunt învinuiți pentru evenimente majore, cum ar fi atacurile din 11 septembrie, sau sunt caricaturizați cu atribute negative, cum ar fi „mincinoși”, „lacom”, „răi” și predispuși să manipuleze lumea, jucând cartea victimei în legătură cu Holocaustul. Se repetă narațiunea conform căreia evreii controlează instituțiile globale sau promovează mișcări sociale, precum LGBTQ+. În reprezentările vizuale, se utilizează frecvent șablonul „Happy Merchant”, considerat unul dintre cele mai răspândite meme antisemite, caracterizat prin stereotipuri degradante.

În aceste comunități, apar și postări care glorifică nazismul sau personalități de extremă dreapta, precum Adolf Hitler sau Ursula Haverbeck². Unele mesaje prezintă nazismul ca fiind neînțeles sau „demonizat” pe nedrept, iar pe Hitler ca pe o figură sacrificată, reinterpretată într-o lumină pozitivă. Postările primesc, adesea, reacții ample și sprijin explicit, un semn al rezonanței acestor idei în comunitate. Numărul celor care susțin ideile naziste este mare. Pe lângă admirația lor pentru Haverbeck, unii utilizatori își concentrează atenția și asupra lui Adolf Hitler, care este considerat un politician care a vrut să-i salveze pe germani de evrei și este văzut mai degrabă ca o victimă decât ca un lider care a comis crime de război. @ToddORiley afirmă că, „în 1913, Hitler l-a pictat pe Iisus ca pe un copil, în timp ce evreii sărbătoreau preluarea controlului asupra finanțelor globale odată cu crearea Fed (...) Istoria este contaminată...” (postare publică, aprilie 2024). Pe lângă astfel de postări, în care deciziile sau citatele lui Hitler sunt privite cu admirație, există și altele care glorifică nazismul, în general, distribuind imagini cu locuri în care se afla steagul nazist sau cu susținători ai ideologiei extremiste.

O temă constantă este ostilitatea față de imigranți. Postări, precum cea a utilizatorului @Commonsense1774, îi descriu pe imigranții ilegali ca fiind criminali înarmați, în timp ce alte mesaje glorifică politicile autoritare față de minorități, atribuite liderilor, precum Vladimir Putin. În grupul *Trump 2024*, discursul descrie imigrația ilegală ca o „invazie” permisă sau încurajată de guvernul SUA, iar unii utilizatori propun soluții radicale, precum „un pod cu sens unic pentru a-i trimite înapoi pe mexicani”.

Supremația albă

Pe Gab, discursul supremacist alb este exprimat într-o manieră directă și nefiltrată, creând un spațiu în care identitatea rasială este transformată într-un criteriu de valoare umană și legitimitate socială. Discursul central care domină aceste comunități susține că albi sunt responsabili de toate realizările civilizației moderne, de la instituțiile politice la tehnologiile

---

² Ursula Haverbeck (1928–2024) a fost o extremistă de dreapta germană, cunoscută mai ales pentru negarea Holocaustului. De-a lungul anilor, ea a fost condamnată în repetate rânduri pentru incitare la ură și pentru declarații publice, în care contesta și minimaliza crimele naziste.

contemporane, iar această percepție este însoțită de ideea că alte rase sunt inerent inferioare sau incapabile de progres cultural. Postările colectate pot fi grupate în mai multe categorii: glorificarea „omului alb” ca autor al civilizației, victimizarea supremaciștilor albi, atribuirea de trăsături negative persoanelor care nu sunt albe și apeluri la acțiuni agresive atât online, cât și offline.

În aceste narațiuni, persoanele albe sunt prezentate ca indivizi raționali, disciplinați și morali, aflați în centrul evoluției umane. Exemple precum postarea utilizatorului @AllAmericanJorge, care justifică siguranța statului Maine prin faptul că populația este „95% albă”, ilustrează ideea că omogenitatea rasială garantează pacea și ordinea publică. În contrast, grupurile nonalbe sunt descrise ca fiind predispuse la violență sau criminalitate, iar această percepție se reflectă constant în comentariile și meme-urile distribuite în cadrul comunității. Acest discurs este susținut de mesaje, precum „Oamenii albi au construit tot ce vezi” sau „Oamenii albi au inventat mașinile, avioanele și libertatea”, împreună cu argumente, menite să minimizeze realizările culturale ale persoanelor de culoare sau ale altor populații nonalbe. Imaginile care înfățișează sate africane sau locuințe tradiționale sunt folosite în mod derizoriu pentru a crea un contrast artificial între „civilizație” și „primitivism”. În același timp, se propagă idei despre necesitatea menținerii unui patriarhat „alb”, considerat o structură indispensabilă pentru păstrarea ordinii sociale și a supremației rasiale. Profiluri, precum cel al utilizatorului @Henree, care își declară deschis identitatea de „național-socialist, proalb”, sunt reprezentative pentru comunitățile care promovează astfel de ideologii.

Victimizarea este un alt element esențial al discursului supremacist alb. Mulți utilizatori susțin că sunt discriminați pur și simplu, din cauza identității lor, că nu se pot bucura de cultura sau de valorile lor fără a fi criticați, în timp ce comunitățile minoritare sunt „încurajate” să-și exprime identitatea. Acest lucru duce la afirmații, precum „unitatea albilor este interzisă” sau „simpla noastră existență îi deranjează pe ceilalți”, creând o narațiune falsă despre „genocidul albilor”, susținută prin concepte precum „diversitatea impusă”, considerată o strategie de diluare sau de eliminare a populației albe. În multe dintre postări, persoanele de culoare sunt descrise într-o manieră degradantă, fiind asociate cu termeni animalici și stereotipuri violente. Comentariile sugerează că persoanele de culoare sunt în mod natural predispuse la agresiune sau criminalitate, ceea ce le „excluează” din categoria „persoanelor civilizate”. Această percepție este amplificată de imagini ofensatoare, de glume rasiste sau de videoclipuri care înfățișează agresiuni asupra persoanelor de culoare, distribuite nu în scop informativ, ci ca sursă de divertisment pentru membrii comunității.

Pe lângă propaganda discursivă, există și apeluri la acțiuni directe. Unii utilizatori consideră că persoanele de culoare ar trebui „trimise înapoi” pe continentul african, în timp ce alții încurajează agresiunea fizică sau umilirea publică. Persoane, precum @Gypsycrusader, sunt transformate în idoli ai comunității pentru videoclipurile lor, în care hărțuiesc verbal persoanele de culoare pe platformele video, iar popularitatea lor este amplificată de distribuirea de produse tematice sau de simboluri rasiale.

Luată împreună, temele naționalismului extremist și supremației albe evidențiază modul în care spațiul slab reglementat al platformei Gab favorizează proliferarea ideilor radicale. În timp ce discursul naționalist pune accentul pe loialitatea față de națiune și ostilitatea față de anumite grupuri etnice sau religioase, supremația albă adaugă un strat suplimentar de radicalism, articulând o viziune în care rasa albă este prezentată ca fundamentul civilizației și ca un grup în pericol constant. Ura față de evrei, musulmani sau persoane de culoare nu este un fenomen nou pe Gab, dar contextul social și evenimentele recente, precum conflictul din Ucraina sau dezbaterile interne din Statele Unite ale Americii, au intensificat aceste narațiuni. Ceea ce este îngrijorător este că aceste discursuri nu rămân întotdeauna online. Exemple, precum atacul asupra sinagogii din Pittsburgh în 2018, arată că extremismul digital poate conduce la violență reală, transformând camerele de chat în incubatoare de radicalizare. Lipsa consecințelor imediate în mediul virtual și sentimentul de impunitate, alimentat de anonimul încurajează exprimarea unor forme din ce în ce mai severe de ură, amenințări și dezinformare.

Analizând aceste manifestări, devine clar că libertatea de exprimare este distorsionată în aceste comunități. Orice încercare de moderare este percepută ca „opresiune”, iar reacțiile critice sunt transformate în dovezi ale unei conspirații împotriva populației albe. Această perspectivă de victimizare întărește solidaritatea internă, dar amplifică și potențialul de radicalizare.

Monitorizarea platformelor precum Gab este esențială pentru înțelegerea proceselor prin care se formează și se propagă ideile extremiste. Spațiile digitale slab reglementate oferă un teren fertil pentru dezvoltarea mișcărilor care pot deveni periculoase în viața reală. Prin identificarea timpurie a acestor dinamici, instituțiile, cercetătorii și părțile interesate pot anticipa riscurile, pot observa tendințele de radicalizare și pot dezvolta strategii adecvate pentru prevenirea violenței.

Concluzii

Acest studiu evidențiază relevanța crescândă a surselor deschise în analiza fenomenelor sociale cu implicații asupra securității naționale, demonstrând că mass-media digitală, în special rețelele sociale reprezintă un spațiu privilegiat pentru observarea timpurie a proceselor de radicalizare, polarizare și mobilizare colectivă. Platforma Gab, caracterizată printr-un nivel scăzut de moderare și o cultură internă, care promovează ideea libertății absolute de exprimare, funcționează ca o adevărată „cameră de ecou”, în care discursul extremist nu numai că este tolerat, ci și amplificat și normalizat. Analiza celor două teme – naționalismul extremist de dreapta și supremația albă – arată cum comunitățile online pot construi narațiuni identitare ostile, pot întări percepțiile de victimizare și pot consolida mecanismele de polarizare prin interacțiuni repetitive.

Folosind metodologia netnografică și valorificând datele din surse deschise, lucrarea demonstrează utilitatea analizei rețelelor sociale în generarea de informații strategice.

Observarea modului în care astfel de narațiuni sunt formate, articulate și propagate oferă instituțiilor informații esențiale despre riscurile emergente, permițând identificarea timpurie a evoluțiilor radicale și a tensiunilor care pot degenera în violență. Dincolo de dimensiunea sa descriptivă, o astfel de analiză oferă capacitatea de a anticipa, contribuind la formularea de politici de prevenire și la consolidarea rezilienței societale. În acest sens, cercetarea confirmă că monitorizarea sistematică a platformelor sociale, fie ele mainstream sau obscure, nu este doar un exercițiu academic, ci o abordare strategică, indispensabilă pentru înțelegerea realităților contemporane și protejarea securității naționale.

Acest studiu este supus mai multor limitări care trebuie luate în considerare la interpretarea rezultatelor. În primul rând, cercetarea se bazează pe o abordare netnografică pasivă, concentrându-se exclusiv pe conținutul arhivat, disponibil public pe platforma Gab, fără interacțiune directă cu utilizatorii. Drept urmare, analiza se limitează la practicile discursive și simbolice observabile și nu surprinde motivațiile individuale sau interpretările subiective ale conținutului postat. În al doilea rând, selecția datelor este orientată tematic către naționalismul de extremă dreapta și supremația albă și nu este menită să fie reprezentativă din punct de vedere statistic pentru întreaga platformă, ceea ce poate duce la o accentuare excesivă a narațiunilor extremiste. Perioada relativ scurtă analizată (martie-mai 2024) limitează și mai mult o generalizare a rezultatelor, deoarece discursurile online sunt foarte sensibile la evoluțiile contextuale și politice. În cele din urmă, anonimatul utilizatorilor și absența unei legături empirice între discursul online și comportamentul offline limitează capacitatea de a evalua impactul în lumea reală al narațiunilor identificate, care ar trebui interpretate ca indicatori ai riscului potențial, *rather than demonstrated causal relationships*.

Pe baza acestor concluzii, cercetările viitoare ar trebui să extindă domeniul temporal și comparativ al analizei, pentru a surprinde mai bine evoluția și persistența narațiunilor extremiste pe diferite platforme și în diferite contexte. Integrarea abordărilor longitudinale, a comparațiilor dintre platforme și, acolo unde este adecvat din punct de vedere etic și metodologic, a metodelor mixte care combină netnografia cu date cantitative sau bazate pe interviuri ar putea oferi o înțelegere mai nuanțată a dinamicii radicalizării și a potențialei sale traduceri în acțiuni offline. Astfel de direcții nu numai că ar consolida profunzimea analitică a cercetării OSINT/SOCMINT, dar ar spori și valoarea sa practică pentru anticiparea amenințărilor emergente și informarea unor răspunsuri mai eficiente în materie de prevenire și politici în domeniul securității naționale.

Referințe

Amend Alex. 2018. "Analyzing a terrorist's social media manifesto: the Pittsburgh synagogue shooter's posts on Gab" [Analiza manifestului unui terorist pe rețelele sociale: postările autorului atacului armat din sinagoga din Pittsburgh pe Gab]. <https://www.splcenter.org/hatewatch/2018/10/28/analyzing-terrorists-social-media-manifesto-Pittsburgh-synagogue-shooters-posts-gab>.

- Bartl, Michael, Vijai Kumar Kannan și Hanna Stockinger.** 2016. "A review and analysis of literature on netnography research" [O revizuire și analiză a literaturii de specialitate privind cercetarea netnografică]. *International Journal of Technology Marketing* 11(2): 165–182. <https://doi.org/10.1504/IJTMKT.2016.075687>.
- Borum, Randy.** 2011. "Radicalization into Violent Extremism I: A Review of Social Science Theories" [Radicalizarea în extremismul violent I: O revizuire a teoriilor științelor sociale]. *Journal of Strategic Security* 4(4): 7-36. <https://www.jstor.org/stable/26463910>.
- Conway, Maura.** 2017. "Determining the Role of the Internet in Violent Extremism and Terrorism: Six Suggestions for Progressing Research" [Determinarea rolului internetului în extremismul violent și terorism]. *Studies in Conflict & Terrorism*, 40(1): 77-98. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2016.1157408>.
- Costello, Leesa, Marie-Louise McDermott și Ruth Wallace.** 2017. "Netnography: Range of Practices, Misperceptions, and Missed Opportunities" [Netnografie: gama de practici, percepții eronate și oportunități ratate]. *International Journal of Qualitative Methods* 16(1). <https://doi.org/10.1177/1609406917700647>.
- Del Vicario, Michela, Alessandro Bessi, Fabiana Zollo, Fabio Petroni, Antonio Scala, Guido Caldarelli, H. Eugene Stanley și Walter Quattrociocchi.** 2016. "Echo Chambers in the Age of Misinformation" [Camere de ecou în era dezinformării]. *Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS)* 113 (3): 554–559. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1509.00189>
- Europol.** 2026. "EU Internet Referral Unit – EU IRU, Monitoring terrorism and violent extremism online" [Unitatea de Referire Internet a UE (EU IRU), Monitorizarea terorismului și a extremismului violent online]. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-counter-terrorism-centre-ectc/eu-internet-referral-unit-eu-iru>.
- Flaxman, Seth, Sharad Goel și Justin M. Rao.** 2016. "Filter Bubbles, Echo Chambers, and Online News Consumption" [Bule de filtrare, camere de ecou și consumul de știri online]. *Public Opinion Quarterly* 80(1): 298–320. doi.org/10.1093/poq/nfw006.
- Gab.com.** 2026. "Gab.com Help". <https://help.gab.com>.
- Goodwin, Jazmin.** 2021. "Gab: Everything you need to know about the fast-growing, controversial social network" [Gab: Tot ce trebuie să știți despre rețeaua socială controversată, în rapidă creștere]. <https://www.cnn.com/2021/01/17/tech/what-is-gab-explainer/index.html>.
- Hassan, Nihad A. și Rami Hijazi.** 2018. "Open Source Intelligence Methods and Tools" [Metode și instrumente de informații open source]. Berkeley, CA: Apress.
- Jeacle, Ingrid.** 2020. "Navigating netnography: A guide for the accounting researcher" [Navigarea în netnografie: un ghid pentru cercetătorii din domeniul contabilității]. *Financial Reporting and Accounting* 37(1): 88-101. <https://doi.org/10.1111/faam.12237>.
- Müller, Karsten și Carlo Schwarz.** 2021. "Fanning the Flames of Hate: Social Media and Hate Crime" [Alimentarea urii: rețelele sociale și infracțiunile motivate de ură]. *Journal of the European Economic Association* 19(4): 2131-2167.
- Neumann, Peter R.** 2013. "The Trouble with Radicalization". *International Affairs* 89(4): 873-893. <https://doi.org/10.1111/1468-2346.12049>.

Omand, David, Jamie Bartlett și Carl Miller. 2012. "Introducing Social Media Intelligence (SOCMINT). [Introducere în informațiile din social media (SOCMINT)]". *Intelligence and National Security* 27(6): 801–823. <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02684527.2012.716965>.

Patel, Faiza, Rachel Levinson-Waldman, Sophia DenUyl și Raya Koreh. 2020. *Social Media Monitoring: How the Department of Homeland Security Uses Digital Data in the Name of National Security*. [Monitorizarea rețelelor sociale – Cum utilizează Departamentul Securității Interne datele digitale în numele securității naționale]. Brennan Center for Justice, Facultatea de Drept a Universității din New York.

Semrush.com. 2026. "Gab.com – Website Traffic, Ranking, Analytics" [Traficul site-ului web, clasament, analize]. <https://www.semrush.com/website/gab.com/overview/>.

Williams, Heather J. și Ilana Blum. 2018. "Defining Second Generation Open Source Intelligence (OSINT) for the Defense Enterprise" [Definirea informațiilor din surse deschise (OSINT) de a doua generație pentru întreprinderile din domeniul apărării]. *RAND Corporation*. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1964.html.

Zannettou, Savvas, Barry Bradlyn, Emiliano De Cristofaro, Haewoon Kwak, Michael Sirivianos, Gianluca Stringhini și Jeremy Blackburn. 2020. "What is Gab: A Bastion of Free Speech or an Alt-Right Echo Chamber" [Ce este Gab – Un bastion al libertății de exprimare sau o cameră de ecou a extremei drepte]. *WWW'18: Companion Proceedings of the The Web Conference 2018*, 1007-1014. <https://doi.org/10.1145/3184558.3191531>.